

HET JOODSCHE BRUIDJE

Carla liep in een rechte lijn op mij af, terwijl ik gewoontegetrouw over de krant gebogen zat met een biertje in mijn hand. Ik las net een artikel over versteende dinosauruseieren met embryo die in China waren opgegraven.

Zo'n onstuimige entree van Carla waren we inmiddels wel gewend in De Gebroken Kruik, dus niemand legde haar een strobreed in de weg of keek ervan op. In haar strakke legging sneed ze als een verbolgen Mozes met een missie door de menigte. Ze werd gevolgd door haar vriendin Trees die haar met grote, verschrikte ogen tot bedaren poogde te brengen. Maar dat is altijd verspilde moeite. De enige op aarde die in zo'n geval aan crisisbeheersing kan doen, ben ik blijkbaar en daar ben ik nog steeds trots op. Kennelijk was daar op dit moment behoefte aan, want Carla liet zich vallen op de stoel tegenover mij en verpestte daarmee mijn genoeglijke middag met de zaterdagkrant.

'Moet je horen,' begon ze op een voor haar doen uitzonderlijk hoge toon.

Ze negeerde haar vriendin volledig, die achter haar rug geen moment stil stond en van haar ene been op het andere wiebelde alsof ze hevig moest plassen.

'Moet je horen, we lopen door het Rijksmuseum en zien de mooiste dingen. Nou Kees, je kent me, daar kan ik aardig van in de war raken. Die Rembrandt... wat is dat toch prachtig! Die zelfportretten en dat schilderij met zijn badende dienstbode die zo mooi haar hemd omhooghoudt. Hoe heet ze ook alweer?'

‘Hendrickje,’ zei ik.

‘Oh ja. Dat jij dat weet... En tussen al die schoonheid zie ik op-eens “Het Joodsche Bruidje” hangen. Het is echt niet de eerste keer dat ik die zag, hoor. Maar... waarom weet ik niet, nu trok het me aan als een magneet. Ik moest daar naartoe... ik werd er zo naartoe gezogen. Moooi, Kees, moooi!! Ik ben er recht tegenover op een bankje gaan zitten en wilde niet meer weg... en Trees maar om me heen hangen en zeuren... "nou heb ik het wel gezien, hoor... er hangt toch nog veel meer" ... en meer van die onzin. NEE er hangt niet veel meer!’

Ze keek woedend om naar Trees. Trees had het niet meer.

‘Er hangt daar alleen nog maar Het Joodsche Bruidje, godverdomme! Het mooiste dat ik ooit gezien heb. Ik op dat bankje met tranen in mijn ogen en zij maar zeiken.’

Ze wenkte naar de bar en bestelde een biertje, bedacht dat haar vriendin achter haar stond.

‘Jij ook wat?’

Kijk, dat waardeer ik nou in haar.

Trees wilde ook wel een biertje en kwam stilletjes aan de leestafel zitten. Die krant vouwde ik maar dicht, want dat werd toch nooit meer wat.

Belangstelling veinzend keek ik de vriendinnen één voor één aan.

‘En verder?’ vroeg ik en deed mijn best om het geïnteresseerd te laten klinken.

‘En verder...en verder? Razend was ik. Ik ben zo het museum uit gelopen. Als ik alleen was geweest, had ik er nu nog gezeten.’

Ze keek Trees vernietigend aan. Die nam snel een slokje.

‘Maar... heb jij niet zo’n heel groot boek over Rembrandt? Ja toch... daar zal ie vast wel in staan, dat schilderij. Ik wil daar nog

eens echt op mijn gemak goed naar kijken, want ik krijg het niet uit mijn kop.'

Ze keek me verwachtingsvol aan.

'Nu?'

'Ja natuurlijk nu.'

'Jezus, Carla, het is zaterdag. Ik zit hier de krant te lezen, daar heb ik nu helemaal geen zin in.'

Carla keek mij dreigend aan en zoals dat gaat... dat vind ik geweldig. Ik gaf me direct gewonnen.

'Ok, kom dan maar mee. Het blijft natuurlijk wel maar een afbeelding in een boek en dat is een stuk minder spannend dan in het echt. Dat begrijp je wel, hoop ik?'

'Ja natuurlijk, ik ben niet achterlijk,' zei ze gepikeerd. 'Schrijf je het even op?' riep ze naar de bar, sloeg haar biertje in een lange teug achterover en weg waren we. Trees bleef een beetje zielig achter aan het tafeltje.

Eenmaal op straat haakte Carla haar arm in de mijne en haar woede was nergens meer te bekennen. De lucht was opengewaaid. Volop zon. Als een jarenlang getrouwd koppel liepen we keuvelend naar mijn verdieping. Ze weet nu eenmaal precies hoe ze mij moet inpakken.

We liepen langs een spiegelende winkelruit. Ik stond stil en deed net of ik iets in de etalage wilde bekijken. Even wilde ik genieten van dat beeld: een doodgewone, zojuist gepensioneerde zestiger met een mooi wijf aan zijn arm. Toen ze in de gaten kreeg dat ik naar ons stond te kijken, proestte ze het uit en trok me mee.

Nog nahijgend van de twee trappen naar mijn etage, liep ze meteen naar de boekenkast en trok er de joekel van een boek van Gerson